

1.	Fan mashg'ulotini olib boruvchi professor o'qituvchi to'g'risida ma'lumot: Setnamatov Maqsud Bekturdiyevich - UrDU, "Arxitektural" kafedrasi mudiri, arx.f.n., dots Polvanov Ravshanbek Qadambayevich - UrDU, "Arxitektural" kafedrasi ichki o'rindoshlik asosida katta o'qituvchisi o'qituvchisi
2.	Kafedra joylashgan joyi: UrDU, Texnika fakulteti, Gurlan ko'chasi 1-uy M.B.Setnamatov Tel. 904381081 R.Q.Polvanov Tel. 939223717 E-mail: maqsud1971@list.ru
3.	Taqrizchilar: Urganch davlat universitet, "Arxitektura" kafedrasi professori, faxriy fan doctori, fan va texnikada xizmat ko'rsatgan arbob, fan va ta'limda xizmat ko'rsatgan xodim, yangi fan yo'nalishi asoschisi. Baydjanov I.S., Urganch davlat universitet, "Arxitektura" kafedrasi katta o'qituvchisi, arxitektura nomzodi (Phd) Atoshov S.B.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

SANAT, ARXITEKTURA, SHAHARSOZLIK TARIXI VA
NAZARIYASI
FANIDAN DASTUR

Bilim sohasi:

700000 – Muhandislik ishlov berish va qurilish sohalari

Ta'lim sohasi:

730000 – Arxitektura va qurilish

Ta'lim yo'nalishi:

60730100– Arxitektura (turlari bo'yicha)

Urganch–2024 y.

Mazkur o'quv fan dasturi Urganch davlat universiteti kengashining 2024-yil 29-iyundagi №11- sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor: S.U.Xodjaniyazov

Akademik faoliyat va registrator deportamenti raxbari: G'R.Matlatipov

Mazkur o'quv dastur "Texnika" fakulteti Kengashining 2024-yil 24-iyundagi №11-sonli yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan

"Texnika" fakulteti dekani: M.Q.Qurbonov

Mazkur o'quv dastur "Arxitektura" kafedrasining 2024-yil 18-iyundagi №22-sonli yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan

"Arxitektura" kafedrasining mudiri: dots. M.B.Setmammatov

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
S.A.SHTVaN 1202345 (bakalavriat)	2024-2025	2-3-4-5	2-semestr - 5 3-semestr - 7 4-semestr - 4 5-semestr - 4
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Auditoriya	Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O'zbek/rus	(soat)	2-semestr - 4 3-semestr - 6 4-semestr - 4 5-semestr - 2
Fanning nomi	Fanning nomi	Auditoriya	Haftadagi dars soatlari
1.	San'at, arxitektura, shaharsozlik tarixi va nazariyasi	(soat)	2 - semestr
		60	90
		60+30 sem	3 - semestr
		120	210
		4 - semestr	
		60	60
		5 - semestr	
		30	90
Jami	Jami	240	360
			600

I. Fanning mazmuni

Ushbu ishchi dasturda "Arxitektura va qurilish" ta'limi sohasidagi "Arxitektura" yo'nalishi bo'yicha "San'at, arxitektura, shaharsozlik tarixi va nazariyasi" fani eng qadimgi zamonlardan hozirgacha bo'lgan davrlardagi san'at, arxitektura, shaharsozlik tarixi, O'rta Osiyo arxitekturasi, chet el zamonaviy arxitekturasi, istiqbol yillari arxitekturasi va ushbu davrlardagi arxitekturaviy-tektonik yutuqlarni qamraydi. Dastur mazkur davrlardagi arxitektura rivojining o'ziga xos xususiyatlarni, uslubiy va badiiy mahorat tasnifi, me'morchilikning shakllanish tamoyillarini ifoda etadi.

Fanning oliy ta'limdagi o'rta qadimgi va o'rta asrlar davridagi arxitektura tarixi va nazariyasi yutuqlarining respublikamiz mustaqilligi yillaridagi ijtimoiy-siyosiy hayotning arxitektura va shaharsozlik yutuqlari nazariyasi bilan o'zaro bog'liqligi hamda tarixiy arxitektura nazariyalarning ijobiy jihatlarini zamonaviy arxitektura loyihalarida qo'llanilishi bilan izohlanadi.

I. ASOSIY NAZARIY QISM (nazariy va amaliy mashg'ulotlar)

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni

2 - semestr uchun ma'ruza mashg'ulotlari

№	Ma'ruza mavzulari
M1	Umumjahon san'ati. Ibtidoiy jamoa tasviriy faoliyati.
M2	Qadimgi SHarq va Egey dunyosi san'ati. Antik dunyo san'ati.
M3	Qadimgi O'rta SHarq san'ati. O'rta asrlar san'ati. Uyg'onish davri san'ati.
M4	XIV-XVII asrlar rus san'ati. XVII asr G'arbiy Ovrupo san'ati. XVIII-XIX asrlar 1-yarmi san'ati. XIX asr 2-yarmi - XX asr san'ati.
M5	O'rta Osiyo san'ati. O'rta Osiyoning ibtidoiy jamoa davridagi san'ati.
M6	O'rta Osiyoning ilk o'rta asrlar (VI-VIII asrlar) san'ati. IX-XIII asrlar san'ati.
M7	Temur va temuriylar davri (XIV-XV asrlar) san'ati.
M8	O'rta Osiyoning XVI-XX boshlaridagi san'ati.
M9	O'zbekiston, MDH davlatlari san'ati. Istiqloq yillari san'ati.
M10	Ibtidoiy jamoaning qurilish faoliyati.
M11	Qadimgi Misr arxitekturasini. Qadimgi Ikkiyaro oraliq arxitekturasini.
M12	Ellinizm arxitekturasini. Qadimgi Rim arxitekturasini. Vizantiya arxitekturasini.
M13	Kiev davlati va Rossiyaning XIV-XVII asrlar arxitekturasini.
M14	O'rta va YAqin SHarq o'rta asrlar arxitekturasini. Hindistonning o'rta asrlardagi arxitekturasini.
M15	Xitoy va Yaponiyaning o'rta asrlar arxitekturasini. G'arbiy Ovruponing romanika arxitekturasini. G'arbiy Ovruponing gotika arxitekturasini.
M16	Uyg'onish davri arxitekturasini va saroy-bog' san'atining rivojlanishi.
M17	Barokko arxitekturasini. Barokko uslubining boshlang'ich davri. Yuksalغان barokko arxitekturasini.
M18	XVII asrning 2-yarmidagi Fransiya arxitekturasini. Fransiya XVII-XIX asrlar arxitekturasini.
Jami	

2 - semestr uchun Mustaqil ta'lim mavzulari (MT)

T.r	Mavzular nomi
MT1	San'at va madaniyat kursining mavzusi va vazifalari. Madaniyat va san'at tushunchasi. Fazoviy (makonli) va vaqti san'at: o'xshashlik va tafovutlar.
MT2	Qadimgi Misr taraqqiyotining asosiy bosqichlari va ularning san'at va madaniyatdagi xususiyatlari.
MT3	Gizadagi piramidalar (Xefren, Xepso, Mikerin). Ularning konstruktiv tuzilishi.
MT4	Deyr-EI-Baxridagi Xatshapsut ibodatxonasi. Uning konstruktiv xususiyatlari (grafik chizmalar bilan izoh qilib berish asosida).
MT5	Amarna san'atida realizm. Osuriya saroy me'morligi (Dur-Sharrukin). Relief, devoriy suratlar.
MT6	Osuriyaning amaliy-dekorativ san'ati (gazlama, mebel, zargarlik buyumlari).
MT7	YAngi-Bobil podshohligi me'morligi. Ishlar darvozasi. Babil minorasi, Navuxodonosor saroyi.
MT8	Axmoniyalar va Ellinizm san'atlar.
MT9	Qadimgi Hindiston tarixi va madaniyatiga xos bo'lgan xususiyatlar. Buyuk Xitoy devori

№	tarixi.
MT10	Egey madaniyatining asosiy o'choqlari: Krit, Peloponnes, Troya san'at va madaniyati.
MT11	YUnon san'ati va madaniyatining jahon madaniyati tarixidagi o'rni. YUnon san'atining rivojlanishida afsonalarning o'rni.
MT12	Arxaik davr me'morligi. Uning o'ziga xos tomonlari.
MT13	YUnon ibodatxonalarning tiplari, ularning tuzilishining qiyosiy taxlili. YUnon me'morligidagi orderlar badiiy obraz sifatida.
MT14	Rodos va Pergam badiiy maktablari - ularning xususiyatlari.
MT15	Etruriya san'ati va madaniyati keyingi Rim madaniyatining shakllanishidagi o'rni.
MT16	Qadimgi Rim me'morligi, uning YUnon me'morligiga o'xshashligi va tafovutlar. Afina Akropoli.
MT17	Qadimgi Rim arxitekturasini namunas sifatida. Konstruktiv va badiiy jihatlar.
MT18	"O'rta asr" tushunchasi va Evropa san'atini davrlashtirish.
MT19	"O'rta asr"lar san'atining avvalgi antik davr san'atidan farqi, uning progressiv tomonlari.
MT20	Roman davri arxitekturasida san'at sintezi. Gotika davri arxitekturasini.
MT21	Arxitekturaning g'oyaviy jihatlarida tasviriy va amaliy san'atning o'rni.
MT22	Uyg'onish davri. Florensiya XV asr madaniyat markazi. Florensiya me'morligi. F. Brunelleski (1377-1446) ijodi.
MT23	YUqori uyg'onish davri. Me'morlik. D.Bramante (1444-1514) ijodi va uning yaratgan binolari.
MT24	XVI asrning ikkinchi yarmida Venetsiya san'ati. Vin'ola-Rim maktabining yirik vakili. Vincolaning me'morlikda yaratgan nazariyoti.
Jami	

№	3 semestr SHaharozlik tarixi ma'ruza mashg'uloti (M)
M1	SHaharozlik tarixining umumiy tavsifi. Qadimgi SHarq mamlakatlari shaharozligi.
M2	Qadimgi Misr, Old Osiyo shaharlari. Qadimgi O'rta SHarq. Eron, Baqtra shaharlari. Qadimgi Hindiston va Xitoy shaharozligi.
M3	Qadimgi O'rta Osiyo shaharozligi: Avesto, SHimoliy Parfiya, SHimoliy Baqtriya, So'g'd, Xorazm, CHoch, Parkana shaharlari.
M4	Antik davrdagi shaharozlik: Egey dunyosi, Qadimgi YUnoniston, ellinizm, Qadimgi Rim shaharozligi. O'rta asrlar shaharozligi: Vizantiya, G'arbiy Ovrupo mamlakatlari.
M5	G'arbiy Ovrupo'ning XV-XVII asrlardagi shaharozligi: Uyg'onish, Barokko va Klassitsizm davrlari. Kiev davlati. Qadimgi Rusiya shaharlari.
M6	YAqin va O'rta SHarqning o'rta asrlardagi shaharlari. O'rta Osiyoning ilk o'rta asrlar va rivojlangan o'rta asrlar shaharozligi.
M7	XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharozlik: G'arbiy Ovrupo' (Fransiya, Olmoniya, Angliya), Rusiya va SHimoliy Amerika shaharozligi.
M8	O'rta Osiyoning XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharozligi. XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi shaharozlik: G'arbiy Ovrupo' (Fransiya, Olmoniya, Angliya).
M9	Rusiya va SHimoliy Amerika XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi shaharozligi. O'rta Osiyoning shu davrdagi shaharozligi. O'rta Osiyoning XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi davr shaharozligi.
O'rta Osiyo arxitekturasini tarixi	
M10	O'rta Osiyo arxitekturasini tarixining umumiy tavsifi. Ilk davr me'morligi: eng ilk (m.a.VIII asrgacha) va ilk (m.a.VIII-IV a.) bosqichlari.
M11	Qadimgi (ahamoniylar) va ilk antik va kushonlar davri me'morligi (VI-VIII asrlar. IX-X asrlar me'morligi. XI-XII asrlar me'morligi. Bu davrdagi asosiy me'moriy maktablar.

3 – semestr uchun mustaqil ta'lim mavzulari (MT)

T.r	Mavzular nomi
MT1	SHaharsozlik tarixining umumiy tavsifi. Qadimgi SHarq mamlakatlari shaharsozligi.
MT2	Qadimgi Misr, Old Osiyo shaharlari. Qadimgi O'rta SHarq. Eron, Baqtra shaharlari. Qadimgi Hindiston va Xitoy shaharsozligi.
MT3	Qadimgi O'rta Osiyo shaharsozligi: Avesto, SHimoliy Parfiya, SHimoliy Baqtriya, So'g'd, Xorazm, CHoch, Parkana shaharlari.
MT4	Antik davrdagi shaharsozlik: Egey dunyosi, Qadimgi YUnoniston, ellinizm, Qadimgi Rim shaharsozligi. O'rta asrlar shaharsozligi: Vizantiya, G'arbiy Ovro'puro mamlakatlari.
MT5	G'arbiy Ovro'puroning XV-XVII asrlardagi shaharsozligi: Uyg'onish, Barokko va Klassitsizm davrlari. Kiev davlati. Qadimgi Rusiya shaharlari.
MT6	YAqin va O'rta SHarqning o'rta asrlardagi shaharlari. O'rta Osiyoning ilk o'rta asrlar va rivojlangan o'rta asrlar shaharsozligi.
MT7	XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharsozlik: G'arbiy Ovro'puro (Fransiya, Olmoniya, Angliya), Rusiya va SHimoliy Amerika shaharsozligi.
MT8	O'rta Osiyoning XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharsozligi. XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi shaharsozlik: G'arbiy Ovro'puro (Fransiya, Olmoniya, Angliya).
MT9	O'rta Osiyo tarixiy shaharlarning negiz ko'chalarini;
MT10	Tetrapil-chorsular me'morligi;
MT11	Ko'lohiy gumbazli masjidlari;
MT12	O'rta Osiyo me'morligida to'rt ustunli zallar me'morligi;
MT13	XIX-XX asr Ovro'puro va O'zbekiston shaharlari;
MT14	Konstruktivizm nazariyasi va amaliyoti;
MT15	1970-1980 yillar O'zbekiston shaharlardagi me'moriy ijodiyot;
MT16	Urbanizm nazariyasi va amaliyoti XIX asrdan XX asrga o'tishi va rivoji;
MT17	Le Korbyuzening XX asr me'moriy uslubini yaratishga qo'shgan xisssasi;
MT18	Zamonaviy SHarqning musulmon mamlakatlari chet el me'moriy va shaharsozligida ko'tarilishi.

4 - semestr CHet el zamonaviy arxitekturasini ma'rufa masbg'uloti (M)

T.r	Mavzular nomi
M1	CHet el zamonaviy arxitekturasini shakllanishi va vujudga kelgan shart-sharoitlari. XIX asr mobaynida shaharlar taraqqiyotida Yangi tendentsiyalarning paydo bo'lishi.
M2	Arxitektura yangiliklari markazining Angliyadan Amerikaga ko'chishi. CHet el arxitekturasining Birinchi jahon urushidan keyingi davri. XX asrning 20-30 yillardagi arxitektura.
M3	Birinchi jahon urushidan keyingi Fransiya siyosiy-iqtisodiy ahvoli. 30-yillarning boshlarida Angliyada yangi arxitektura g'oyalarining tarqalishi. V.Cropous. Ikkinchi jahon urushi oraliq davridagi AQSH arxitekturasini.
M4	Qurilish texnikasi va qurilish ishlab chiqarish vositalarining keskin rivoji natijasida urushdan keyingi davrida yangi arxitektura shakllarining tarqalishi.
M5	XX asr 50- yillarning 2-yarmida Rayt boshqargan "Uvay me'morlik" yo'nalishiga bo'lgan qiziqish va ratsionalizm arxitekturasiga ko'rsatilgan qarama-qarshiliklar. XX asrning 20-yillarda ekspresionizmining tiklanishi va uning urushdan keyingi davrida taraqqiy etishi.
M6	Rivojlanish davrlari: 1865-1917, 1917-1932, 1932-1954, 1954-1977, 1977-1991, 1991-

M12	XIII-XIV asrlar o'rtasidagi me'morchilik. Amir Temur davri me'morchiligi. Temuriylar (XV asr) me'morchiligi. XVI asrning 1-yarmi me'morchiligi.
M13	Abdullaxon (XVI asrning 2-yarmi) va Ashtarxoniylar (XVII asr) me'morchiligi. XVIII-XIX asrlar o'rtasi davridagi me'morchilik: Buxoro amirligi, Xiva xonligi va Qo'qon xonligi me'morchiliklari.
M14	XIX asr oxiri - XX asr boshidagi me'morchilik: yangi qurilish ashyolari, konstruksiyalari, yangi tipdagi bino va inshootlar. XIX asr oxiri - XX asr boshidagi An'anaviy me'morchilikdagi o'zgarish. Misollar.
M15	Ovro'puro uslubida qurilgan bino va inshootlar. Ularda mahalliy me'morchilik unsurlarining qo'llanishi. O'rta Osiyo me'morchiligi rivojining umumiy yakunlari.
Jami	

III semestr Seminar masbg'ulotlar mavzusi (S)

N	Mavzular nomi
S1	SHaharsozlik tarixining umumiy tavsifi. Qadimgi SHarq mamlakatlari shaharsozligi.
S2	Qadimgi Misr, Old Osiyo shaharlari. Qadimgi O'rta SHarq. Eron, Baqtra shaharlari. Qadimgi Hindiston va Xitoy shaharsozligi.
S3	Qadimgi O'rta Osiyo shaharsozligi: Avesto, SHimoliy Parfiya, SHimoliy Baqtriya, So'g'd, Xorazm, CHoch, Parkana shaharlari.
S4	Antik davrdagi shaharsozlik: Egey dunyosi, Qadimgi YUnoniston, ellinizm, Qadimgi Rim shaharsozligi. O'rta asrlar shaharsozligi: Vizantiya, G'arbiy Ovro'puro mamlakatlari.
S5	G'arbiy Ovro'puroning XV-XVII asrlardagi shaharsozligi: Uyg'onish, Barokko va Klassitsizm davrlari. Kiev davlati. Qadimgi Rusiya shaharlari.
S6	YAqin va O'rta SHarqning o'rta asrlardagi shaharlari. O'rta Osiyoning ilk o'rta asrlar va rivojlangan o'rta asrlar shaharsozligi.
S7	XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharsozlik: G'arbiy Ovro'puro (Fransiya, Olmoniya, Angliya), Rusiya va SHimoliy Amerika shaharsozligi.
S8	O'rta Osiyoning XVIII-XIX asr 1-yarmidagi shaharsozligi. XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi shaharsozlik: G'arbiy Ovro'puro (Fransiya, Olmoniya, Angliya).
S9	Rusiya va SHimoliy Amerika XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi shaharsozligi. O'rta Osiyoning shu davrdagi shaharsozligi. O'rta Osiyoning XIX 2-yarmi - XX asr boshidagi davr shaharsozligi.
O'rta Osiyo arxitekturasini tarixi	
S10	O'rta Osiyo arxitekturasini tarixining umumiy tavsifi. Ilk davr me'morchiligi: eng ilk (m.a. VIII asrgacha) va ilk (m.a. VIII-IV a.) bosqichlari.
S11	Qadimgi (ahamoniylar) va ilk antik va kushonlar davri me'morligi (VI-VIII asrlar. IX-X asrlar me'morchiligi. XI-XII asrlar me'morchiligi. Bu davrdagi asosiy me'moriy maktablar.
S12	XIII-XIV asrlar o'rtasidagi me'morchilik. Amir Temur davri me'morchiligi. Temuriylar (XV asr) me'morchiligi. XVI asrning 1-yarmi me'morchiligi.
S13	Abdullaxon (XVI asrning 2-yarmi) va Ashtarxoniylar (XVII asr) me'morchiligi. XVIII-XIX asrlar o'rtasi davridagi me'morchilik: Buxoro amirligi, Xiva xonligi va Qo'qon xonligi me'morchiliklari.
S14	XIX asr oxiri - XX asr boshidagi me'morchilik: yangi qurilish ashyolari, konstruksiyalari, yangi tipdagi bino va inshootlar. XIX asr oxiri - XX asr boshidagi An'anaviy me'morchilikdagi o'zgarish. Misollar.
S15	Ovro'puro uslubida qurilgan bino va inshootlar. Ularda mahalliy me'morchilik unsurlarining qo'llanishi. O'rta Osiyo me'morchiligi rivojining umumiy yakunlari.
Jami	

	2008 yillar. Tasmasimon va ixcham shahar rejalarning kelib chiqishi va ularning XVII-XX asrlardagi evolutsiyasi.
M7	O'zbekistonning ikki qismli shaharlari va ularni birlashtirishga qaratilgan ilk choralar. Ishchilar shaharchalari va ishchilar turar joylarini birinchi loyihalari.
M8	«Xlopstroy» va K.V.Babievskiyning turar joylari, Samarqandning kommuna uyi va Toshkentning kommuna kvartali, Toshkentning oshxona-fabrikalari, turmush umunlashtirishidagi yutuqlar va kamchiliklar.
M9	Urbanizm va dezurbanizm konsepsiyalari va A.A.Silchenkovning Toshkentni birinchi qayta rejalashtirish loyihasi. «Milliy uslub» yaratishga qaratilgan nazariy va amaliy asarlar.
M10	Birinchi texnikum va universitetlar, birinchi teatr va Xalq uylari. M.YA.Ginzburgning «milliy me'morlik» nazariyasi va uni O'zbekiston va Qozog'istonda qo'llanilishi.
M11	Me'morlik Akademiyasini tuzish, Moskva bosh rejasi haqida Qaror, Toshkentning 1930-yillarda yaratilgan bosh rejalari va ansambllari. 1930-1950 yillardagi tarixiy shaharlarni «chegaralash» va «portlatish» konsepsiyalari.
M12	Radial-halqasimon rejalashtirishni tarqalishi. 1939-1954 yillarda yaratilgan Kutin, Ozerov, Rachinskaya va Merport seksiyalari. Toshkent M.S.Bulatovning 1949 yil rejasidan A.P.Bushuevning 1960 yil bashoratigacha.
M13	«SHarq + klassika» uslubini 1932-1954 yillar nazariya va amaliyotida. A.V.Ilyusev, eklektika va Temuriylar haqida, B.N.Zasypkin «Vatan» kinoteatri uslubini haqida, E.Lachens orderlar haqida. O'rtiqchalikka qarshi 1954 yil Qarori, yangi loyihalashtirish institutlari, DSKlar.
M14	Navoiy va Zarafshon yangi shaharlari, Toshkent metrosi. Evropadan keltirilgan mikroyon konsepsiyasining o'zgartirilishi.
M15	1960-1980 yillarning tezqatnov yo'llarida turar joylar va ijtimoiy binolar majmualarining va orientir binolarining shakllanishi.
M16	1950-1980 yillarining O'zbekiston me'moriy uslublaridagi internatsional, regional va milliy yo'nalishlari. TashZNIIEPning 1970-1980 yillar turar joylarida o'tkazgan sotsiologik va mikroiklimiy tekshiruvlarining natijalari.
M17	Turar joylar hududlarining (жyуcе paйoны) va yirik rejalashtirilgan hududlarning (planirovochnye rayony) shakllanish muammolari sobiq SSSR va O'zbekiston Respublikasining «Qurilish me'yorlari va qoidalarida». O'zbekiston shaharlari rejalari rivojlanish kelajaklari va tarixiy shaharlarni ulardagi o'rni.

4 – semestr uchun mustaqil ta'lim mavzulari (MT)

T.r	Mavzular nomi
MT1	CHet el zamonaviy arxitekturasini shakllanishi va vujudga kelgan sharoitlari. XIX asr mobaynida shaharlar taraqqiyotida YAngi tendensiyalarning paydo bo'lishi.
MT2	Arxitektura yangiliklari markazining Angliyadan Amerikaga ko'chishi. CHet el arxitekturasining Birinchi jahon urushidan keyingi davri. XX asrning 20-30 yillaridagi arxitektura.
MT3	Birinchi jahon urushidan keyingi Fransiya siyosiy-iqtisodiy ahvoli. 30-yillarning boshlarida Angliyada yangi arxitektura g'oyalarning tarqalishi. V.Gropius. Ikkinchi jahon urushi oraliq davridagi AQSH arxitekturasini.
MT4	Qurilish texnikasi va qurilish ishlab chiqarish vositalarining keskin rivojini natijasida urushdan keyingi davrida yangi arxitektura shakllarining tarqalishi.
MT5	XX asr 50- yillarining 2-yarmida Rayt boshqargan «Uzviy me'morlik» yo'nalishiga bo'lgan qiziqish va rasonializm arxitekturasiga ko'rsatilgan qarama-qarshiliklar. XX asrning 20-yillarida ekspresionizmning tiklanishi va uning urushdan keyingi davrda

	taraqqiy etishi.
MT6	Rivojlanish davrlari: 1865-1917, 1917-1932, 1932-1954, 1954-1977, 1977-1991, 1991-2008 yillar. Tasmasimon va ixcham shahar rejalarning kelib chiqishi va ularning XVII-XX asrlardagi evolutsiyasi.
MT7	O'zbekistonning ikki qismli shaharlari va ularni birlashtirishga qaratilgan ilk choralar. Ishchilar shaharchalari va ishchilar turar joylarini birinchi loyihalari.
MT8	«Xlopstroy» va K.V.Babievskiyning turar joylari, Samarqandning kommuna uyi va Toshkentning kommuna kvartali, Toshkentning oshxona-fabrikalari, turmush umunlashtirishidagi yutuqlar va kamchiliklar.
MT9	Urbanizm va dezurbanizm konsepsiyalari va A.A.Silchenkovning Toshkentni birinchi qayta rejalashtirish loyihasi. «Milliy uslub» yaratishga qaratilgan nazariy va amaliy asarlar.
MT10	Birinchi texnikum va universitetlar, birinchi teatr va Xalq uylari. M.YA.Ginzburgning «milliy me'morlik» nazariyasi va uni O'zbekiston va Qozog'istonda qo'llanilishi.
MT11	Me'morlik Akademiyasini tuzish, Moskva bosh rejasi haqida Qaror, Toshkentning 1930-yillarda yaratilgan bosh rejalari va ansambllari. 1930-1950 yillardagi tarixiy shaharlarni «chegaralash» va «portlatish» konsepsiyalari.
MT12	Radial-halqasimon rejalashtirishni tarqalishi. 1939-1954 yillarda yaratilgan Kutin, Ozerov, Rachinskaya va Merport seksiyalari. Toshkent M.S.Bulatovning 1949 yil rejasidan A.P.Bushuevning 1960 yil bashoratigacha.
MT13	«SHarq + klassika» uslubini 1932-1954 yillar nazariya va amaliyotida. A.V.Ilyusev, eklektika va Temuriylar haqida, B.N.Zasypkin «Vatan» kinoteatri uslubini haqida, E.Lachens orderlar haqida. O'rtiqchalikka qarshi 1954 yil Qarori, yangi loyihalashtirish institutlari, DSKlar.
MT14	Navoiy va Zarafshon yangi shaharlari, Toshkent metrosi. Evropadan keltirilgan mikroyon konsepsiyasining o'zgartirilishi.
MT15	1960-1980 yillarning tezqatnov yo'llarida turar joylar va ijtimoiy binolar majmualarining va orientir binolarining shakllanishi.
MT16	1950-1980 yillarining O'zbekiston me'moriy uslublaridagi internatsional, regional va milliy yo'nalishlari. TashZNIIEPning 1970-1980 yillar turar joylarida o'tkazgan sotsiologik va mikroiklimiy tekshiruvlarining natijalari.
MT17	Turar joylar hududlarining (жyуcе paйoны) va yirik rejalashtirilgan hududlarning (planirovochnye rayony) shakllanish muammolari sobiq SSSR va O'zbekiston Respublikasining «Qurilish me'yorlari va qoidalarida». O'zbekiston shaharlari rejalari rivojlanish kelajaklari va tarixiy shaharlarni ulardagi o'rni.

5-semestr Istiqlol yillari arxitekturasini ma'ruza mavzulari (M)

T.r	Mavzular nomi
M1	SHaharsozlik yangi bosqichida - O'zbekiston Prezidentining soxaga oid Farmon va Qarorlari. Qurilish me'yorlari va qoidalar.
M2	Tarixiy shaharlar rekonstruksiya. YAngi boshplanlar. SHahar markazlarining qayta qurilishi.
M3	YAngi shaharlar taraqqiyoti. Tarixiy obidalar. Me'morial majmualar.
M4	Yirik me'muriy va jamoat binolari me'morligi. Savdo markazlari va bozorlar.
M5	Turar joy binolari me'morligi. Kam qavatli turar-joy binolari. Ko'p qavatli turar-joy binolari. Muhandislik inshootlari me'morligi. Yo'llar muhandisligi.
M6	Tarixiy arxitektura nazariyasi. Qadimgi SHarq arxitektura nazariyasi. Qadimgi YUnon nazariyasi. Gippodam.
M7	Ellinizm davri nazariyasi. Afloturn. Qadimgi Rim nazariyasi. Vitruvii. O'rta asrlar SHarq

	nazariyasi.
M8	Farobiy, Buzjoniy. Uyg'onish davri nazariyasi. Vin'ola. Barokko davri nazariyasi. Palladio. Klassitsizm nazariyasi. Perre. XVIII-XX asrlar nazariyasi.
M9	Fransiya. Violle-le-Dyuk. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Angliya. Govard. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Germaniya. Zemper.
M10	XVIII-XX asrlar nazariyasi. Rossiya. Bajenov. Joltovskiy. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Rossiya I. Grabar. XIX-XX asrlar nazariyasi. Fransiya. Le-Korbyuze.
M11	XIX-XX asrlar nazariyasi. Germaniya. XIX-XX asrlar nazariyasi. B.Zasypkin, M.Bulatov. XIX-XX asrlar nazariyasi. P.Zohidov, K.Kryukov.

5-semestr uchun mustaqil ta'lim mavzulari (MT)

T.r	Mavzular nomi
MT1	Sport inshootlari arxitekturasini (YUnusobod tennis korti).
MT2	Toshkentdagi Konservatoriya binosi arxitekturasini.
MT3	Toshkentdagi O'zbek Akademik drama teatri binosi arxitekturasini.
MT4	«SHahidlar xotirasi» majmuasidagi Qatag'on qurbonlari muzeyi arxitekturasini.
MT5	Elit turar-joy uylari arxitekturasini.
MT6	O'zbekiston metro bekatlari
MT7	YUnusobod metro yo'nalishi arxitekturasini.
MT8	Ishbilarmonlik markazlari.
MT9	Yangi bozorlar arxitekturasini (Bektemir, Kuylik, Oloy, Parkent, Eski Juyra bozorlari misolida).
MT10	Tarixiy arxitektura nazariyasi. Qadimgi SHarq arxitektura nazariyasi. Qadimgi YUnon nazariyasi. Gippodam.
MT11	Ellinizm davri nazariyasi. Afilotun. Qadimgi Rim nazariyasi. Vitruviy. O'rta asrlar SHarq nazariyasi.
MT12	Farobiy, Buzjoniy. Uyg'onish davri nazariyasi. Vin'ola. Barokko davri nazariyasi. Palladio. Klassitsizm nazariyasi. Perre. XVIII-XX asrlar nazariyasi.
MT13	Fransiya. Violle-le-Dyuk. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Angliya. Govard. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Germaniya. Zemper.
MT14	XVIII-XX asrlar nazariyasi. Rossiya. Bajenov. Joltovskiy. XVIII-XX asrlar nazariyasi. Rossiya I. Grabar. XIX-XX asrlar nazariyasi. Fransiya. Le-Korbyuze.
MT15	XIX-XX asrlar nazariyasi. Germaniya. XIX-XX asrlar nazariyasi. B.Zasypkin, M.Bulatov. XIX-XX asrlar nazariyasi. P.Zohidov, K.Kryukov.

III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ish har bir semestrdan bajariladi va referat ishi tariqasida bajariladi. Mustaqil ta'limning turli xil shakllari mavjud bo'lib, talaba o'qituvchi rahbarligida yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmalarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshirish maqsadida maslahatlar oladi. Ushbu shakllarga quyidagilar tegishlidir:

Darslik yoki o'quv qo'llanmalar bo'yicha fanlar boblari va mavzularini o'rganish; tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish, ilmiy-tadqiqot institutlarida, kutubxonalarda, davlat arxivlarida tadqiqotlar olib borish; maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalari, maqolalar) bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash.

Mustaqil ish bajariladigan mavzular bo'yicha savolnomalar tuzish, savollarga foydalanishga tavsiya etilgan adabiyotlardan foydalangan holda yozma tarzda

javob berish, qonun, qaror, me'yoriy hujjatlardan foydalanish, har bir mavzu bo'yicha muammoli masalalarni hal qilish yo'llarini bayon qilish, tavsiyalar berish va boshqalar.

Mustaqil ishlarni tashkil etishning mazmuni: talabalar mustaqil ishlari mavzulari kelgusida bajariladigan bitiruv malakaviy ishlari mavzulari bilan uzviylikda bajariladi.

4.	IV. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: - ma'ruzalar; - individual topshiriqlar; - Aqliy hujum - BBB - Baliq skleti.
5.	V. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, oraliq va yakuniy referat va nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini yoki test (30 ta) ni topshirish.

IV. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Абдуллаева Н.Д. Санъат тарихи. Т.: 2005.
2. Qodirova T.F. San'at, arxitektura va shaharsozlik tarixi. Darslik. T.: 2014.
3. Po'latov X.SH. Shaharsozlik tarixi. T.: 2008.
4. Аскарлов Ш.Д. Генезис архитектуры Узбекистана. Т.: 2014.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ахмедов М.К. Ўрта Осиё меъморчилиги тарихи. Т.: 1995.
2. Нильсен В. У истоков современного градостроительства Узбекистана (XIX-нач. XX в.). Т.: 1988.
3. Аскарлов Ш.Д. Архитектура Узбекистана и стран СНГ. Т.: 2012.
4. Пулатов Х.Ш. Архитектура ва шаҳарсозлик тарихи. Ўрта Осиё архитектураси тарихи. Т.: 2000.

Интернет сайтлари

1. www.gov.uz. Ўзбекистон Республикаси ҳукумати портали
2. www.books.google.com
3. <http://www.lex.uz/publication>
4. http://www.lex.uz/law_collection
5. www.centrasia.uz
6. www.ZiyoNET.uz